

КАКО СМО ПРЕВОДИЛИ БИБЛИОТЕКАРСТВО:

ПРЕВОДИЛАЧКА ДЕЛАТНОСТ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ СРБИЈЕ

Ана Савић

*Народна библиотека Србије,
Београд*

УДК: 02:81'255
027.54:655.4/.5(497.11)
016:02

Сажетак

Предмет овог рада је анализа издавачке делатности Народне библиотеке Србије. У фокусу су преводи стручне библиотекарске литературе у оквиру три велика издавачка пројекта: *Гласник Народне библиотеке Србије*, едиција *Савремена библиотека* и едиција *Б плус*. Стручни чланци објављују се у *Гласнику Народне библиотеке Србије*, монографске публикације у оквиру едиције *Савремена библиотека* и, као заједнички издавачки подухват Народне библиотеке Србије и издавачке куће *Сло*, у оквиру едиције *Б плус*. Шири контекст обухвата преглед развоја стручног преводаштва Народне библиотеке Србије од краја Другог светског рата до данас, фазе његовог успона и стагнације и улогу у развоју српског библиотекарства и позиционирања у светској библиотекарској заједници. Библиографије преведених дела у оквиру две споменуте едиције илуструју разноликост тема које су биле актуелне у одређеном временском периоду, заступљеност језика с којих су се дела преводила и континуитет развоја преводачке делатности Народне библиотеке Србије. У разматрање су узета и питања преводачких компетенција и утицај превођења стране литературе на стандардизацију стручне терминологије.

Кључне речи: преводачка делатност, стручно превођење, издаваштво, библиотекарска литература, библиотекарска терминологија

У периоду снажног успона библиотекарства у Југославији после Другог светског рата стручно преводилаштво развијало се интензивно у свим областима знања, а постепено и у библиотечно-информационој делатности. Сасвим је јасно да је мултиетничка заједница с врло развијеним међународним односима преводилачком раду пружала пуну подршку и придавала му велики значај. Превођењем је била омогућена комуникација између етничких заједница, с једне стране, и духовно, културно, интелектуално и политичко присуство Југославије у свету, с друге стране.¹ Талас експанзије југословенске културе дао је снажан замајац свим њеним областима. Послератно доба за југословенско и српско библиотекарство било је фаза „процвата“ ове делатности. Крупне друштвене промене и убрзани развој културе дали су подстрек нагло оснивању бројних библиотека и њиховог организационог и стручног уређења, што је условило и успостављање модерних теоријских и практичних принципа домаћег библиотекарства. У Србији су се оснивале библиотеке готово свих типова, па и покретне, Народној библиотеци Србије поверена је улога централне библиотеке и носиоца организационих послова библиотечке мреже у земљи, организовали су се библиотекарски курсеви, основана је Средња библиотекарска школа, Библиографски институт, Друштво библиотекара НР Србије и његово стручно гласило *Библиошечкар*. Убрзо се издаваштво афирмисало као значајна делатност српских библиотека и, поред националних докумената и домаћих стручних радова којима се формира темељ савремене библиотечке теорије, почињу да се објављују и преводи стручних радова страних аутора на српски језик. У *Гласнику Народне библиотеке Србије* објављен је превод дела књиге *Библиошке некад и сад* Хајнриха Улендала.² У рубрици Преглед књига стручног гласила Друштва библиотекара НР Србије за 1948. годину Слободан Јовановић објављује приказ *Приручника за синдикалне библиотеке* А. Кибрика у преводу на српски језик који је радила Бисенија Лукић.³ Ова два превода спомињемо као неке од првих трагова превођења стручне библиотекарске литературе на српски језик. Преводи стручних радова на српски језик пружали су увид у светске токове, те су почели значајно да стандардизују домаћу стручну терминологију и утицали су на промене стручних и организационих процедура и процеса рада. Скромно почиње да се преводи стручна литература и са српског на стране језике, што поред других циљева доприноси и културној промоцији наше земље у иностранству.

1 Vladimir Pavlović, *O prevodilaštvu i prevodiocima* (Beograd: Multiservis, 1995), 7.

2 Ана Вукобрат, „Гласник Народне библиотеке Србије”, *Гласник Народне библиотеке Србије* бр. 1 (2019): 11.

3 Слободан Јовановић, „А. Кибрик: Приручник за синдикалне библиотеке. Превела с руског Бисенија Лукић, Београд, 1948. ‘Синдикална библиотека’, 19”, приказ *Приручник за синдикалне библиотеке*, А. Кирбик, *Библиошечкар*, 1948, 77–78

Приоритети Народне библиотеке Србије у послератном периоду били су реконструкција, попуњавање, организовање и заштита фондова и, разумљиво, фокус није толико био на развоју издавачке, па самим тим ни преводилачке делатности. У вези с формирањем фондова и организацијом рада Народне библиотеке Србије, чињеница да је први српски државни библиотекар Филип Николић користио литературу из тада савременог европског библиотекарства, пре свега на немачком језику, и примењивао праксу угледне пруске школе, илуструје рану потребу за коришћењем стране стручне литературе, за шта је потребно познавање страних језика. Иако та литература није званично превођена и објављивана код нас, снажно је обележила домаће библиотекарство омогућивши уплив пруске школе на којој је српско библиотекарство и засновано. Ослањајући се управо на ову школу, Филип Николић је у 19. веку поставио темеље организације и рада Народне библиотеке Србије.

За разлику од претходног периода у коме су доминирали двосмерни преводи с језика и на језике југословенских народа, анализа издавачке продукције из области библиотекарства у Србији од седамдесетих година 20. века до краја прве деценије 21. века показује растући тренд броја преведених наслова са страних језика. Највише превода из области библиотекарства било је с енглеског језика. У овом периоду Народна библиотека Србије пролазила је пут од усељења у наменски подигнуту зграду као централна матична библиотека, с обновљеним и сређеним фондом књига, формираним каталозима, с развијеном издавачком делатношћу до унапређене организације и технологије рада, интензивираним међународним везама и фазе убрзаног развоја. Преводилачка делатност била је и даље скромна, претежно су се преводила на српски језик дела од општег значаја за културу и уметност, а неколико дела из области домаћег библиотекарства објављена су као двојезична издања.

После ових првих, невеликих преводилачких корака и периода стагнације, јачање међународне стручне сарадње и интензивирање присуства Народне библиотеке Србије у међународним пројектима почетком 21. века ревитализовали су преводилачки рад и, опрезно и с пуном пажњом, започело је усмеравање развоја ове делатности и формулисање њеног циља и намене у установи културе којој ова делатност није примарна. Циљеви су били праћење међународних токова како с аспекта теорије тако и примењеног библиотекарства, осавременавање домаће библиотечке праксе, потпора стручном усавршавању, стандардизација стручне терминологије и постизање компатибилности процедура и метода које се примењују код нас с онима прихваћеним у међународној библиотекарској заједници. У остваривању ових циљева преводилачки рад развијао се углавном у три правца. Стручни чланци објављују се у *Гласнику Народне библиотеке Србије*, монографске публикације у оквиру едиције Савремена библиотека и као

заједнички издавачки подухват Народне библиотеке Србије и издавачке куће Clio у оквиру едиције Б плус.

ГЛАСНИК НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ СРБИЈЕ

Гласник Народне библиотеке Србије покренут је 1940. године када је изашло пет двоброја, заправо годишња библиографија публикација које су обавезним примерком стигле у Библиотеку. Уследила је пауза од двадесет година и часопис је поново покренут 1961. године као *Годишњак Народне библиотеке НРС*, али у њему није било превода. Овај часопис се покреће по трећи пут 1979. године и тада такође без превода у свом садржају. Замајац преводилачкој делатности у Народној библиотеци Србије дат је ревитализовањем *Гласника Народне библиотеке Србије* 1999. године са знатно промењеном концепцијом. Примењен је концепт груписања радова у оквиру рубрика, међу којима је и рубрика Избор која „доноси изабране преводе савремене стране стручне литературе, извештаје и одабране прилоге са међународних скупова библиотекара и докумената међународних асоцијација библиотекара и библиотекара”.⁴

Године које су уследиле можда су биле и најплодније када је реч о броју објављених стручних чланака у *Гласнику*, али и о њиховом квалитету. Ново уредништво 2006. године уводи организацију радова по тематима, у оквиру којих покреће бројне релевантне теме у којима се рефлектују нове мисија и визија Народне библиотеке Србије, установе с тада већ трасираним путем ка савременој европској националној библиотеци и пуноправним чланством међународне библиотечарске заједнице. У складу с тим, снажнија је била и потреба за превођењем стручних радова како би се српско библиотечарство развијало у правцу остваривања циљева сагласних с европском и светском перцепцијом улоге библиотека у 21. веку. Преводилачка делатност Народне библиотеке Србије у овом периоду достиже своје највише домете, успоставља се нова парадигма. Полако се формира тим који на предлог уредништва *Гласника* и угледних стручњака из области библиотечко-информационе делатности преводи пажљиво изабране стручне радове. У овај тим се уводе и још неафирмисани библиотекари с афинитетом ка развијању библиотечке теорије и лингвистичким истраживањима, који су заинтересовани за унапређење делатности. Њима су се поверавали текстови лингвистички и садржински мање захтевни како би постепено овладавали техником превода и оформили се као самостални преводиоци стручне литературе. Овај пут од библиотекара до преводиоца стручне библиотечарске литературе од пресудног је значаја за квалитет и превода и развоја преводилачке делатности Народне библиотеке

⁴ Ана Вукобрат, „Гласник Народне библиотеке Србије”, *Гласник Народне библиотеке Србије* бр. 1 (2019): 17–18.

Србије с обзиром на то да нису сви преводиоци по образовању лингвисти. „Prevodilac je pre svega stručnjak. Stručnost u pozivu prevodioca ne znači obavezno da je prevodilac po obrazovanju lingvиста. Praksa pokazuje da ima izvrsnih prevodilaca koji su po obrazovanju ekonomisti, pravnici, lekari. Veliki broj prevodilaca pripada tehničkoj inteligenciji. Ipak, ako po obrazovanju nije obavezno lingvиста, dobar prevodilac je to po vokaciji.”⁵

Кључна за квалитет превода сваког рада је редакција превода која је била поверена стручњацима с мултидисциплинарним знањима и богатим искуством. Сваки превод објављен у *Гласнику Народне библиотеке Србије* претходно је прошао стручну и језичку редакцију. Превођени текстови су откривали стручном аудиторијуму нове тенденције у струци, наговештавали промене, преносили релевантне информације и упознавали га с примерима добре праксе.

Бројни су циљеви превођења, а онај који су преводиоци директно остваривали је стандардизација и иноваторство. Иновација и стандардизација језика су, поред других важних циљева превођења, основни квалитет превода стручне литературе, често занемарен. Иноваторство је једна од особина првенствено превођења стручне литературе. Преводац често уводи нову реч или јој даје потпуно другачије значење у новом контексту, одлучује да ли ће неки термин бити усвојен као туђица или ће се ослонити на богатство матерњег језика. Тиме се терминологија обликује, прилагођава и осавремењује. У том смислу, стручни преводи објављени у *Гласнику Народне библиотеке Србије* сасвим сигурно су један од главних показатеља кретања стручне терминологије, али и база за њен даљи развој.

Богатство у стручном, лингвистичком и терминолошком смислу превода стручних радова објављених у *Гласнику Народне библиотеке Србије* прелива се и на обимније преводе објављиване као монографије, а превођене у истом маниру и уз поштовање стандарда постављених у *Гласниковим* преводима. Целину преведених стручних чланака у *Гласнику Народне библиотеке Србије* најадекватније би било приказати у облику библиографије радова и то би требало да представља предмет посебног истраживања.

ЕДИЦИЈА САВРЕМЕНА БИБЛИОТЕКА

Један од главних циљева покретања едиције Савремена библиотека био је „објављивање међународних стандарда, приручника и водича чиме би се допринело побољшању и уједначавању рада у библиотекама у Србији и убрзало повезивање свих библиотека у Србији у један јединствен систем узајамне каталогизације”.⁶ „Темељни принципи ‘Савремене библио-

⁵ Pavlović, Vladimir. O prevodilaštvu i prevodiocima (Beograd: Multiservis, 1995), str. 99.

⁶ Добрила Бегенишић, „Едиција Савремена библиотека Народне библиотеке Србије”, *Панчевачко читалиште* год. 3, бр. 4 (2004): 71.

теке' су квалитет, информативност, актуелност, компетентност, едукативна и подстицајна компонента, усклађивање рада са светским стандардима, укључење у светски развој библиотекарства и информационих наука."⁷ Од 2002. године до данас, иако су се мењали, чланови редакција едиције су избором страних издања која су преведена и објављена настојали да очувају и прошире принципе на којима се едиција темељи. Од укупно 26 издања у едицији Савремена библиотека објављен је 21 превод. Библиографија ових превода налази се у прилогу рада.

Својом специфичношћу посебну групу превода чине стандарди кровне библиотеке организације Ифле. Њихову специфичност чине њихова намена, примена, организација текста и терминологија, због чега превођење ове врсте докумената представља посебан изазов. Преводаца нема много простора за креативност, а често је принуђен и на готово дослован превод зарад очувања термилошке прецизности и очувања чврсте структуре текста. Доследност је овде неопходна како у примени стандардизоване терминологије тако и у утврђеној синтакси. Тиме се постиже недвосмисленост као основни постулат текста стандарда. Превођење стандарда подразумева повећану одговорност ради постизања сврхе стандарда у остваривању јединствених процеса, кодификованих система и одређивања начина функционисања библиотека. Они имају и најизразитији утицај на стандардизацију терминологије, те је врло важна граница између традиције и иноваторства, одомаћивања и отуђивања, и прилагођавања самог текста духу српског језика уз очување атмосфере изворног текста. Јасно је да су за процес превођења ове специфичне групе публикација од пресудног значаја познавање струке и лингвистичке компетенције преводиоца.

ЕДИЦИЈА Б ПЛУС

У сарадњи са издавачком кућом Сlio Народна библиотека Србије објављивала је преводе у оквиру заједничке Едиције Б плус / Б+. Овај јединствени пројекат, у чијој је основи сарадња једне издавачке куће и централне националне библиотеке, обједињавао је интерес за више сродних области: библиотекарство, информатику, издаваштво, музеологију, архивистику и конзервацију. Крајем 2003. године формиран је Уређивачки савет ове едиције и дефинисан је њен профил. „У Едицији Б+ објављују се одабрана савремена дела из библиотекарства и информационих наука. Издања Едиције Б+ намењена су широком кругу стручњака за ове области, библиотекарима, информатичарима, студентима, издавачима, књижарима, свим посленицима књиге и електронских медија. Едицију Б+

⁷ Народна библиотека Србије, „Едиција Савремена библиотека“.

карактеришу информативност, актуелност, углед и компетентност аутора и преводилаца, складан спој теоријског и практичног приступа, равнотежа између историјске и савремене тематике, као и едукативна и подстицајна компонента објављених наслова.”⁸ Иако је ова едиција српску издавачку продукцију обогатила са свега пет издања превода, наметнула се као промотер неговања вишег стандарда издаваштва уопште, а нарочито стручне литературе. По броју јединица скромна, али садржински богата и разноврсна библиографија ових издања се налази се у прилогу рада.

КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Многи библиотекари преводиоци, без формалног оспособљавања за преводилачки рад, ослањајући се прво на међусобно преношење знања и искуства и касније углавном на сопствене стечене компетенције, водили су се у својим преводима деценијама успостављаним критеријумима. Уз то, остваривали су блиску сарадњу с преводиоцима формираним кроз студије језика и књижевности. Строга примена утврђених критеријума имала је за циљ одржање високо постављеног квалитета превода, доследност у примени стандардизоване стручне терминологије и лакше ширење круга преводилаца.

Евидентно је да се преводилачке компетенције библиотекара који се баве превођењем разликују од тренутно важећих теоријских модела, али задовољавају већину компоненти које чине преводилачке компетенције. Међутим, показало се да је поседовање једне од важних компоненти преводилачких компетенција, а то је „стручна област” односно блискост преводиоца са ‘стручним еснафом’, предност која развија способност усклађивања свих начела преводилаштва са специфичностима стручног текста и да је можда и кључна за квалитет стручних текстова. „Imajući u vidu da su nazivi kompetencija (bilingvalna, instrumentalna, strateška itd.) istovremeno pokazatelji ključnih svojstava i centralnih sposobnosti, „stručnu oblast” bismo ipak svrstali pod jedan aspekt vanjezičke kompetencije, zato što smatramo da bi u fokusu te kompetencije trebalo da bude sposobnost sticanja različitih znanja o pojavama u svetu koji nas okružuje, spremnost da se njima ovladava u skladu sa potrebama trenutne prevodilačke situacije. U pogledu ovladavanja nekom strukom (značenjem osnovnih pojmova, njihovim terminološkim ekvivalentima, značajem prevođenja određenog dokumenta u prostoru i vremenu) ili elementima kulture tj. nazivima institucija, značenjem praznika, običaja i religija, sistemom vrednosti i značajem njihovog prevođenja u određenom prostoru i vremenu, nema bitnih razlika. Prevodilac koji prepoznaje takve elemente u tekstu i sposoban

⁸ Гордана Љубановић, „Нова библиотека стручне литературе: Едиција Б+”, *Панчевачко чаша-лишће*, год. 3, бр. 4 (2004): 72.

je da pronade potrebne informacije o njima, moći će i da primeni adekvatnu strategiju u prevodu. Drugim rečima, prevodilac se ne može na studijama pripremiti za pojedine stručne oblasti, jer su one u profesionalnoj delatnosti promenljive i nepredvidive.”⁹ Поштовање основних законитости стручног превођења и критеријума препознавања доброг превода, формално стицање компетенција и неформално усавршавање библиотекара који су себе пронашли у улози преводиоца, алати су помоћу којих се дошло до превода с успостављеним балансом између одомаћивања и отуђивања, архаизације и модернизације, одржана је структура језика, испуњени су постулати тачности и употребљивости, и очувана је лингвистичка и духовна атмосфера текста.

ЗАКЉУЧАК

Оснаживање преводилачке делатности и све амбициознији преводилачки подухвати одржавају континуитет објављивања превода који чине један од значајних праваца издавачке продукције Народне библиотеке Србије. Тиме је настављена традиција приближавања светске библиотекарске праксе посредством превода стране литературе на српски језик. Незаменљиви у међународној размени стручних искустава и упознавању с примерима добре праксе, преводи су незаобилазни сегмент корпуса стручне библиотекарске литературе. У том корпусу већ сада је запажену улогу остварила едиција Савремена библиотека. *Гласник Народне библиотеке Србије* је мањим по обиму, али не и значају, преведеним прилозима на српски језик постао стручно гласило од кога се очекује да у сваком броју донесе стручне актуелности међународне праксе.

Преводилачка делатност Народне библиотеке Србије обогатила је стручну терминологију и додатно допринела њеном систематизовању, чиме се подржава и потврђује самосталност струке. Преводи који су објављени, заједно с другим изворима, представљају значајну грађу за формирање микротезауруса и макротезауруса. Тиме ова делатност отвара путеве другим пројектима које треба препознати као пројекте од националног значаја.

Истраживачка доследност и објективност налажу и осврт на чињеницу да не постоји реципроцитет између стручних текстова преведених са страних језика на српски и домаћих стручних текстова преведених на неки од страних језика. Недовољно је издања која је Народна библиотека Србије објавила као двојезична, углавном српско-енглеска, или делимично двојезична. Главни аргумент за потврду тезе да би квалитативна надградња преводилачке делатности Народне библиотеке Србије чинила

⁹ Eraković, Borislava. *Kompetencije stručnih prevodilaca između teorije i prakse: istraživanje tržišta rada Srbije (2005–2017)* (Novi Sad: Filozofski fakultet, 2018), str. 94.

политика активнијег превођења стручних текстова српских библиотекара на стране језике била би чињеница да српско библиотекарство има своје специфичности чије би приближавање међународној стручној јавности обогатило светску библиотекарску теорију и праксу. Уз то, треба имати у виду и да смер превођења зависи и од тога да ли неки језик спада у језике широке или ограничене распрострањености, па би иницијатива изворног објављивања радова на неком од страних језика или њихово превођење требало да буде на домаћим стручњацима. Без сумње, промоцији српског библиотекарства у свету допринело би и снажније фокусирање на превођење теоријских дела српских библиотекара на стране језике, у првом реду на енглески као *lingua franca*.

ЛИТЕРАТУРА

1. Бегенишић, Добрила. „Едиција Савремена библиотека Народне библиотеке Србије”. *Панчевачко читалиште* год. 3, бр. 4 (2004): 71.
2. Вукобрат, Ана. „Гласник Народне библиотеке Србије”. *Гласник Народне библиотеке Србије* бр. 1 (2019): 9–24.
3. Eraković, Borislava. *Kompetencije stručnih prevodilaca između teorije i prakse: istraživanje tržišta rada Srbije (2005–2017)*. Novi Sad: Filozofski fakultet, 2018.
4. Јовановић, Слободан А. „А. Кибрик: Приручник за синдикалне библиотеке. Превела с руског Бисенија Лукић, Београд, 1948. ‘Синдикална библиотека’, 19”. Приказ *Приручник за синдикалне библиотеке*. А. Кирбик. *Библиотекар*, 1948.
5. Љубановић, Гордана. „Нова библиотека стручне литературе: Едиција Б+”. *Панчевачко читалиште* год. 3, бр. 4 (2004): 72–73.
6. Народна библиотека Србије. „Едиција Савремена библиотека”, <https://www.nb.rs/pages/article.php?pf=1&id=2943&url=%2Fpages%2Farticle.php%3Fpf%3D1%26id%3D2943> преузето 3. 1. 2022.
7. Pavlović, Vladimir. *O prevodilaštvu i prevodiocima*. Beograd: Multi-servis, 1995.

Ana Savić
National Library of Serbia,
Belgrade

HOW WE TRANSLATED LIBRARIANSHIP: TRANSLATION ACTIVITY OF THE NATIONAL LIBRARY OF SERBIA

Summary

The subject of this paper is the analysis of the publishing activities of the National Library of Serbia. The focus is on translations of professional library literature within three major publishing projects: *The Herald of the National Library of Serbia*, Contemporary library edition and B plus edition. Professional articles are published in the *Herald of the National Library of Serbia*, monographic publications within the edition Contemporary Library and as a joint publishing endeavor of the National Library of Serbia and the publishing house Clio within the edition B plus. The broader context includes an overview of the development of professional translation activities of the National Library of Serbia from the end of the Second World War until today, the phase of its rise and stagnation and its role in the development of Serbian librarianship and its positioning in the world library community. Bibliographies of translated works within the two mentioned editions illustrate the diversity of topics that were current in a certain period of time, the presence of languages from which the works were translated and the continuity of development of translation activities of the National Library of Serbia. The issues of translation competencies and the influence of translating foreign literature on the standardization of professional terminology were also taken into consideration.

Keywords: translation activity, professional translation, publishing, library literature, library terminology

БИБЛИОГРАФИЈА ЕДИЦИЈЕ САВРЕМЕНА БИБЛИОТЕКА

1

БУДУЋНОСТ прошлости / Паул Климпел, Елен Ојлер (приређивачи) ; са немачког превела Добрила Бегенишић. - Београд : Народна библиотека Србије, 2019 (Београд : Ретро принт). - 271 стр. : илустр. ; 22 cm. - (Едиција Савремена библиотека / Народна библиотека Србије ; књ. 25)

Превод дела: Der Vergangenheit eine Zukunft. - Тираж 500. - Стр. 11-13: Увод / Елен Ојлер и Паул Климпел. - О приређивачима: стр. [272-273]. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Садржи биобиблиографске податке о ауторима уз сваки рад.

ISBN 978-86-7035-453-1 (картон)

02:004(082)

025.85:004.056.5(430)(082)

2

ВИКЕРИ, Брајан С., 1918-2009

Informaciona nauka u teoriji i praksi / Brajan S. Vikeri, Alina Vikeri ; prevela s engleskog Milena Matić ; redaktorka prevoda Gordana Ljubanović. - 3. revidirano i prošireno izd. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2011 (Beograd : Standard 2). - XIV, 531 str. : graf. prikazi ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 18)

Prevod dela: Information Science in Theory and Practice / Vickery Brian C., Vickery Alina. - Tiraž 500. - Str. 511-515: Informaciona nauka kao - nauka / Gordana Ljubanović. - Registar.

ISBN 978-86-7035-236-0 (karton)

002:025.4.03/.06

316.776

007:004

3

ГОРМАН, Мајкл, 1941-

Skraćeni AACR2 : na osnovu revizije iz 2002. godine, dopunjene 2004. godine / priredio Majkl Gorman ; prevela sa engleskog Ana Savić ; redaktor prevoda Gordana Ljubanović. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2006

(Beograd : Standard 2). - 196 str. ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 10)

Prevod dela: The Concise AACR2. - Tiraž 500. - Rečnik: str. 164-171. - Registar.

ISBN 86-7035-148-X (karton)

025.31

4

DRUŠTVENO čitanje : platforme, aplikacije, oblaci i tagovi / Hose Antonio Kordon-Garsija ... [et al.] ; sa engleskog prevela Vesna Gluščević. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2017 (Beograd : Retro print). - 316 str. : ilustr. ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / Narodna biblioteka Srbije, Beograd ; knj. 22)

Prevod dela: Social Reading / José Antonio Cordón-García ... [et al.]. - Tiraž 500. - Bibliografija: str. 298-313. - Registar.

ISBN 978-86-7035-409-8 (karton)

028:004.738.5

519.688:655.25

002:004.08

5

ISBD(G) : Opšti međunarodni standardni bibliografski opis / [priređivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions ; prevod prerađenog izdanja iz 2004. godine [Ljubica Pavlović]. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2005 (Beograd : Zuhra). - 46 str. : tabele ; 29 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije])

Prevod dela: ISBD(G) : General International Standard Bibliographic Description. - Tiraž 500. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Registar.

ISBN 86-7035-124-2 (broš.)

006.44:025.31(100)

025.31(083.74)

011/016(083.74)

6

ISBD(ER) : Međunarodni standardni bibliografski opis elektronskih izvora : dopunjen na osnovu ISBD(CF) Međunarodnog standardnog bibliografskog opisa računarskih datoteka / [priređivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions ; [preveo Predrag Đukić]. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2006 (Beograd : Standard 2). - 122 str. ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 9)

Prevod dela: ISBD(ER) : International Standard Bibliographic Description for Electronic Resources. - Tiraž 500. - Na koricama beleška o delu. - Registar.

ISBN 86-7035-145-5 (karton)

006.44:[025.31/.32:004(100)

025.31/.32:004(083.74)

011/016(083.74)

7

ISBD(M) : Međunarodni standardni bibliografski opis monografskih publikacija / [priređivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions ; превод прерађеног издања из 2002. године [Добрила Бегенишић, Биљана Ракочевић]. - Београд : Народна библиотека Србије, 2004 (Београд : Зухра). - 90 стр. : табеле ; 29 см. - (Едиција Савремена библиотека / [Народна библиотека Србије])

Превод дела: ISBD(M) : International Standard Bibliographic Description for Monographic Publications. - Тираж 500. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Регистар.

ISBN 86-7035-100-5 (брош.)

006.44:025.31/.32(100)

025.31/.32(083.74)

011/016(083.74)

8

ISBD(NBM) : Međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe / [priređivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions ; [prevela Biljana Kalezić]. - Prerađeno izd. - Beograd : Narodna

biblioteka Srbije, 2006 (Beograd : Original). - 128 str. ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 11)

Prevod dela: ISBD(NBM) : International Standard Bibliographic Description for Non-Book Materials. - Tiraž 500. - Registar.

ISBN 86-7035-149-8 (karton)

025.31/.32:084/087(083.74)
006.44:[025.31/.32:084/087(100)
011/016(083.74)

9

ISBD(CR) : Међународни стандардни библиографски опис серијских публикација и других континуираних извора : прерађено издање ISBD(S) Међународни стандардни библиографски опис серијских публикација / [приређивач] Међународна федерација библиотечких удружења и институција = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions ; превод прерађеног издања из 2002. године [Биљана Илић]. - Београд : Народна библиотека Србије, 2004 (Београд : Зухра). - 148 стр. : табеле ; 30 см. - (Едиција Савремена библиотека / [Народна библиотека Србије])

Превод дела: ISBD(CR) : International Standard Bibliographic Description for Serials and Other Continuing Resources. - Тираж 500. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Регистар.

ISBN 86-7035-109-9 (брош.)

006.44:025.31/.32(100)
025.31/.32(083.74)
011/016(083.74)

10

IFLA/UNESCO смернице за развој јавних библиотека / у име Секције јавних библиотека припремила Радна група којом је председавао Филип Џил ; [преводилац Гордана Љубановић]. - Београд : Народна библиотека Србије : Библиотека града Београда, 2005 (Београд : Зухра). - 99 стр. ; 29 см. - (Едиција Савремена библиотека / [Народна библиотека Србије] ; књ. 7)

Превод дела: The Public Library Service. - Тираж 500. - Предговор: стр. 5.

- Стр. 79-88: О важности ствари / Митко Маџунков. - Библиографија: стр. 89-93. - Регистар.

ISBN 86-7035-127-7 (НБС; брош.)

027.022

11

КУЛЦЕР, Гудрун

Библиотеке услуге за особе трећег животног доба : понуде за старије особе / Гудрун Кулцер ; са немачког превела Добрила Бегенишић. - Београд : Народна библиотека Србије, 2017 (Београд : Ретро принт). - 115 стр. : илустр. ; 22 см. - (Едисија Савремена библиотека / [Народна библиотека Србије] ; књ. 20)

Превод дела: Bibliothek der dritten Lebensphase / Gudrun Kulzer. - Тираж 500. - О ауторки: стр. [117]. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија: стр. 109-115.

ISBN 978-86-7035-400-5 (картон)

027.6-053.9(430)

12

КУПЕРМАН, Лари

Управљање библиотекама са једним запосленим / Лари Куперман ; са енглеског превела Ирена Бузић. - Београд : Народна библиотека Србије, 2017 (Београд : Ретро принт). - 113 стр. : илустр. ; 22 см. - (Едисија Савремена библиотека / [Народна библиотека Србије] ; књ. 21)

Превод дела: Managing the one-person library / Larry Cooperman. - Тираж 500. - О аутору: стр. 11. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија уз свако поглавље. - Регистар.

ISBN 978-86-7035-403-6 (картон)

025(035)

13

МЕГИЛ, Кенет А.

Корпоративна меморија : управљање документима и информацијама у доба знања / Кенет А. Мегил ; [превела Весна Глушчевић]. - Београд : Народна

biblioteka Srbije, 2007 (Beograd : Original). - 171 str. ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 12)

Prevod dela: Corporate Memory / Kenneth A. Megill. - Tiraž 500. - O autoru: str. 5. - Rečnik: str. 163-166. - Preporučena literatura: str. 149-160. - Registar.

ISBN 978-86-7035-173-8 (karton)

002

004

14

MEĐUNARODNI standardni bibliografski opis : (ISBD) : po preporukama Radne grupe za ISBD odobrio Stalni odbor Sekcije IFLA-e za katalogizaciju / [priređivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions ; prevela sa engleskog Ana Savić ; redakcija prevoda Vesna Injac. - Uvodno objedinjeno izd. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2009 (Beograd : Original). - 1 knj. (razl. pag.) ; 32 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 15)

Prevod dela: International Standard Bibliographic Description. - Listovi u slobodnom uvezu. - Tiraž 500. - Str. VII-XII: Uvod / Elena Eskolano Rodrigez. - Rečnik: str. E-1 - E-15. - Registar.

ISBN 978-86-7035-208-7 (karton)

025.31/.32(083.74)

006.44:[025.31/.32(100)

011/016(083.74)

15

MEĐUNARODNI standardni bibliografski opis : (ISBD) : po preporukama Radne grupe za ISBD odobrio Stalni odbor Sekcije IFLA-e za katalogizaciju / [priređivač] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [edited by] International Federation of Library Associations and Institutions ; prevela sa engleskog Ana Savić. - Objedinjeno izd. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2016 (Beograd : Retroprint). - 368 str. ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 19)

Prevod dela: International Standard Bibliographic Description. - Str. 13-21: Uvod / Elena Eskolano Rodrigez. - Rečnik: str. 333-357. - Registar.

ISBN 978-86-7035-381-7 (karton)

025.31/.32(083.74)

006.44:[025.31/.32(100)

011/016(083.74)

16

PRIRUČNIK za UNIMARC : format za normativne podatke / [priredila] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija ; [prevela i priredila Ljiljana Kovačević ; redaktor prevoda Gordana Popović-Bošković]. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2004 (Beograd : Zuhra). - 221 str. : tabele ; 29 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije])

Prevod dela: UNIMARC Manual. Authorities Format. - Tiraž 500. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Registar.

ISBN 86-7035-108-0 (broš.)

025.32:004(035)

17

UNAPREĐIVANJE bibliotečkih usluga za osobe s invaliditetom / priredila Kortni Dejns-Džouns ; [prevela sa engleskog Dragana Milunović ; redaktor prevoda Vesna Injac]. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2009 (Beograd : Original). - 166 str. : tabele ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 14)

Prevod dela: Improving Library Services to People With Disabilities. - Tiraž 500. - Str. 9-10: Uvod / Kevin Keri. - Str. 11-12: Predgovor / Kortni Dejns-Džouns. - O autorima priloga: str. 13-16. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija: str. 151-160. - Registar.

ISBN 978-86-7035-207-0 (karton)

026/027-056.26(082)

18

UPUTSTVA za normativne zapise i uputnice ; & Uputstva za predmetne normativne i uputne jedinice / [priredila] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija = [prepared by] International Federation of Library Associations and Institutions ; [prevela i priredila Ljiljana Kovačević]. - 2. izd. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2005

(Beograd : Zuhra). - 115 str. : tabele ; 29 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije])

Prevodi dela: 1. Guidelines for Authority Records and References - GARR ; 2. Guidelines for Subject Authority and Reference Entries - GSARE. - Tiraž 500. - Napomene i bibliografske reference uz tekst.

ISBN 86-7035-125-0 (broš.)

006.44:025.321]:004

006.44:025.43]:004

19

FUNKCIONALNI zahtevi za bibliografske zapise : završni izveštaj / [priredila] Međunarodna federacija bibliotečkih udruženja i institucija, Radna grupa IFLA za funkcionalne zahteve za bibliografske zapise ; [preveo Bogoljub Mazić]. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2005 (Beograd : Zuhra). - 127 str. : tabele ; 30 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 6)

Prevod dela: Functional Requirements for Bibliographic Records. - Tiraž 500. - Str. 7-9: Predgovor srpskom izdanju / Gordana Popović-Bošković. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Registar.

ISBN 86-7035-126-9 (broš.)

025.31

20

ХИГИНС, Сјузан И.

Javne biblioteke i službe za mlade / Sjuzan I. Higgins ; prevela s engleskog Vesna Gluščević ; redaktorka prevoda Vesna Injac. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2009 (Beograd : Original). - 138 str. : ilustr. ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 16)

Prevod dela: Youth Services and Public Libraries / Susan E. Higgins. - Tiraž 500. - O autoru: str. 13. - Bibliografija: str. 111-126. - Registri.

ISBN 978-86-7035-209-4 (karton)

027.022-053.6

027.625

21

ХИЛ, Мајкл В.

Uticaј informacije na društvo : ispitivanje njene prirode, vrednosti i upotrebe : prevod drugog prerađеног i dopunjenog izdanja / Majkl V. Hil ; [prevela sa engleskog Ana Savić]. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije, 2008 (Beograd : Original). - 350 str. : graf. prikazi ; 22 cm. - (Edicija Savremena biblioteka / [Narodna biblioteka Srbije] ; knj. 13)

Prevod dela: The Impact of Information on Society / Michael W. Hill. - Tiraž 500. - O autoru: str. 5. - Registar.

ISBN 978-86-7035-179-0 (karton)

316.776

659.2/.4

007:004

174:659.2/.4

ПРИЛОГ 2:

БИБЛИОГРАФИЈА ЕДИЦИЈЕ Б+

1

БАРБИЈЕ, Фредерик, 1952-

Istorija knjige / Frederik Barbije ; prevela sa francuskog Ljiljana Mirković. - Beograd : Clio : Narodna biblioteka Srbije, 2009 (Beograd : Compact Druck). - 432 str. ; 21 cm. - (B plus)

Prevod dela: Histoire du livre / Frédéric Barbier. - Tiraž 1.000. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija: str. 428-432.

ISBN 978-86-7102-335-1 (Clio; karton)

002(091)

655.11

2

ЂАРДУЛО, Антонио

Zaštita i konzervacija knjiga : materijali, tehnike i infrastruktura / Antonio Đardulo ; prevela sa italijanskog Sanja Ćorović. - Beograd : Clio : Narodna biblioteka Srbije, 2005 (Beograd : Taš). - 213 str. ; 21 cm. - (B plus / [Clio])

Prevod dela: La conservazione dei libri / Antonio Giardullo. - Prilozi: str. 175-201. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija: str. 205-209.

ISBN 86-7102-217-X (Clio; karton)

025.7/.8

3

ЛЕ КОАДИК, Ив-Франсоа

Nauka o informacijama / Iv-Fransoa Le Koadik ; prevela sa francuskog Vesna Injac-Malbaša. - Beograd : Clio : Narodna biblioteka Srbije, 2005 (Beograd : Taš). - 133 str. : ilustr. ; 21 cm. - (B plus)

Prevod dela: La science de l'information / Yves-François Le Coadic. - Tiraž 1.000. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija: str. 133.

ISBN 86-7102-218-8 (Clio; karton)

001.102

4

ЛУЦИЈУС, Вулф Д. фон, 1938-

Ekonomika izdavačke delatnosti : ekonomske, pravne i organizacione osnove / Vulf D. fon Lucijus ; prevele s nemačkog Marija Jeknić, Mirjana Osatović, Dubravka Milovanović. - Beograd : Clio : Narodna biblioteka Srbije, 2011 (Subotica : Rotografika). - 432 str. : graf. prikazi, tabele ; 22 cm. - (B plus)

Prevod dela: Verlagswirtschaft / Wulf D. v. Lucius. - Tiraž 1.000. - Napomene uz tekst. - Registri. - Bibliografija: str. 413-420.

ISBN 978-86-7102-367-2 (Clio; karton)

655.4/.5:33(430)

655.4/.5:34(430)

5

СВЕНОНИЈУС, Илејн

Intelektualna osnova organizovanja informacija / Ilejn Svenonijus ; prevela s engleskog Ljiljana Kovačević. - Beograd : Narodna biblioteka Srbije : Clio, 2007 (Beograd : Donatgraf). - 301 str. ; 22 cm. - (B plus)

Prevod dela: The Intellectual Foundation of Information Organization / Elaine Svenonius. - Tiraž 1.000. - Str. 284-290: O inteligentnom organizovanju informacija / Nebojša Kovačević. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Bibliografija: str. 260-283. - Registar.

ISBN 978-86-7102-264-4 (Clio; karton)

025.3/.4

001.102